

ІНФОРМАЦІЙНЕ ПОВІДОМЛЕННЯ

15 квітня 2009 р. у приміщенні Інституту міжнародних відносин Київського університету імені Тараса Шевченка відбулися Загальні збори Національної академії наук України.

У роботі зборів узяли участь Президент України **В.А. Ющенко**, Голова Верховної Ради академік НАН України **В.М. Литвин**, президенти галузевих Академій наук, 162 дійсні члени та 313 членів-кореспондентів НАН України, іноземні гості, представники наукової громадськості та засобів масової інформації.

Загальні збори вступним словом відкрив президент НАН України академік НАН України **Б.Є. Патон**. Він відзначив, що за весь час незалежності України останні п'ять років були періодом найбільш стабільного розвитку Національної академії наук. До свого 90-річного ювілею вона підійшла як провідна наукова установа країни, один із визнаних наукових центрів світу. Важливе значення для подальшого розвитку наукової та науково-технічної діяльності Академії, зростання її ролі в суспільному житті мали відповідні укази Президента України, рішення Верховної Ради, Кабінету Міністрів. Борис Євгенович висловив переконання, що нова хвиля економічного зростання в державі визначатиметься насамперед розвитком науки, освіти і культури.

Загальні збори вшанували пам'ять померлих за час, що минув після останніх звітних зборів, академіків НАН України: **В.К. Лебедева, Ю.О. Митропольського, Д.А. Дудка, В.М. Кошлякова**; членів-кореспондентів: **Г.О. Ковтуна, Б.Є. Кваснюка, О.М. Маринича, В.Д. Братуся, Ю.І. Самойленка, М.К. Шейнкмана, А.Г. Тевелева, М.І. Іванова**.

Від імені учасників зборів академік НАН України Б.Є. Патон привітав Президента України **В.А. Ющенка**, промова якого (див. с. 17) викликала велику зацікавленість присутніх. Він наголосив, що в умовах, коли Україна, як і весь світ, переживає фінансово-економічну кризу, своє слово мають сказати українські науковці. Президент закликав українських учених активніше долучатися до роботи щодо оцінювання наслідків кризи та вироблення механізмів її подолання. При цьому **В.А. Ющенко** зауважив, що криза — це найкращий час для проведення реформ, у тому числі політичних, економічних і соціальних. Він укотре висловив упевненість, що Україна зможе вийти сильнішою з кризи і закликав розглядати економічну кризу як шанс для нагальних реформ.

Президент акцентував увагу на деяких важливих питаннях, які нині потребують сфокусованого погляду вітчизняної науки. Зокрема, це проблема енергоощадження і забезпечення ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів. За словами **В.А. Ющенка**, це питання особливо загострилося на тлі економічної кризи. Президент також відзначив важливу роль Національної академії наук у розвитку соціогуманітарного напрямку, поширенні гуманітарних наукових знань у суспільстві.

У залі засідань

Фото Станіслава Мороза

Глава держави зауважив, що НАН України робить значний внесок у справу створення єдиного і цілісного гуманітарного простору України, відновлення історичної пам'яті, забезпечення повноцінного функціонування державної мови, підтримки української культури та мистецтва. Водночас він наголосив, що вважає за необхідне розширити дослідження взаємодії соціально-економічних, суспільно-політичних і соціокультурних процесів, активізувати прогнозування й аналіз можливих негативних тенденцій суспільного розвитку. Особливу увагу слід звернути на подолання замкненості українського суспільствознавства переважно лише на внутрішніх проблемах України. Мають бути посилені гуманітарні дослідження проблем людини, індивідуальної і групової психології, ментальності, формування особистості, освоєння культурних надбань, етнокультурної орієнтації і адаптації людини, загальноукраїнської культури і субкультур різних соціальних груп населення України.

В.А. Ющенко відзначив важливість наукового забезпечення проблем державотворення та конституційного права. «З непростих політичних процесів в українській політиці треба винести уроки. Нам треба прийти до системних змін. Без вашого слова це не може творитися», — наголосив Президент.

Зі звітною доповіддю «Про основні підсумки діяльності Національної академії наук України в 2004–2008 роках» виступив президент НАН України академік НАН України **Б.Є. Патон** (друкуємо на с. 6–16).

В обговоренні доповіді взяли участь академіки НАН України: **Ю.І. Ізотов, В.М. Литвин, О.С. Бакай, В.П. Горбулін, Б.І. Олійник, Ю.І. Якименко, В.М. Ворона, А.Г. Загородній, О.В. Палагін, В.Ф. Мачулін, Г.В. Книшов, С.П. Павлюк**; член-кореспондент НАН України **Д.С. Ківа**, голова Центрального комітету профспілки працівників НАН України **А.І. Широков**. У своїх виступах вони висвітлили актуальні питання реалізації пріоритетних наукових досліджень і розроблень, розвитку основних галузей промисловості України, розбудови соціальної сфери та протистояння кризовим процесам в економіці, співпраці з галузевими академіями наук та низку інших проблем (виступи читайте на с. 20–59).

За результатами обговорення було прийнято постанову Загальних зборів НАН України «Про діяльність НАН України у 2004–2008 роках та заходи щодо реалізації пропозицій і зауважень, висловлених на Загальних зборах НАН України». Також на засіданні Загальних зборів схвалено проект Етичного кодексу вченого України.

Золотою медаллю ім. В.І. Вернадського НАН України нагороджено академіка НАН України **В.Г. Бар'яхтара** за видатні досягнення в галузі теорії твердого тіла і статистичної фізики та академіка РАН **В.Г. Кадишевського** за видатні досягнення в галузі теорії елементарних частинок та квантової теорії поля. Відбулося також вручення дипломів лауреатів премій імені видатних учених України.

Насамкінець президент НАН України **Б.Є. Патон** підбив підсумки засідання. Він підкреслив, що головним результатом спільної роботи є те, що вдалося зберегти досить високий науковий потенціал Академії і певною мірою посилити його. Однак залишається ще багато проблем як у житті самої Академії, так і в цілому в науковій сфері нашої держави. Безперечно, подолання наявних негараздів вимагає більшої уваги до науки з боку держави, нових підходів у проведенні ефективнішої науково-технічної політики. Значною мірою це залежить і від самих учених, від їхньої ініціативи й наполегливої праці.

Б.Є. Патон зазначив, що перед НАН України в наступні роки постануть винятково важливі завдання. Слід значно поглибити роботу з підготовки науково обґрунтованих пропозицій, спрямованих на розв'язання найактуальніших для нашої держави соціально-економічних та науково-технічних проблем. Передусім це стосується забезпечення модернізації вітчизняного виробництва та інноваційного розвитку економіки. У цілому значний науковий потенціал Академії слід більшою мірою використовувати на благо народу України.

Президент НАН України наголосив, що дуже важливо зберегти провідні наукові школи Академії, забезпечити поповнення її творчих колективів талановитою науковою молоддю, підвищити соціальний захист учених. Необхідно докласти зусиль для поліпшення матеріально-технічного та інформаційного забезпечення досліджень.

Від імені всіх присутніх **Б.Є. Патон** щиро подякував Національному університету імені Тараса Шевченка та Інституту міжнародних відносин, які вже традиційно приймають учасників Загальних зборів НАН України.

16 квітня у Великому конференц-залі НАН України відбулося продовження засідання Загальних зборів Національної академії наук України. На ньому за підсумками таємного голосуванням президентом НАН України було обрано академіка НАН України **Б.Є. Патона**. Також відбулося обрання віце-президентів, головного вченого секретаря, членів Президії НАН України, затвердження академіків-секретарів відділень НАН України (див. відповідні постанови на с. 60–63).